

Sammanställning av inkomna svar på enkäten från Naturskyddsföreningen i Upplands-Bro inför höstens kommunalval 2014

Naturskyddsföreningen i Upplands-Bro har inför höstens val tagit reda på vad våra lokalpolitiker tycker i några viktiga lokala naturvårds- och miljöfrågor. Naturskyddsföreningen har skickat ut en enkät med åtta frågor till företrädarna för partierna i kommunen. Partierna skulle redovisa svaren senast den 30 maj.

Föreningen har nu ställt samman svaren.

Denna sammanställning jämte de enskilda svaren finns också på Naturskyddsföreningens hemsida: <http://upplands-bro.naturskyddsforeningen.se>

Föreningen har fått in svar från Nya moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Folkpartiet, Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Trots påminnelser har svar inte kommit in från Sverigedemokraterna.

Naturskyddsföreningen i Upplands-Bro konstaterar att

- samtliga partier, som svarat, visar åtminstone ett visst engagemang i de naturvårds- och miljöfrågor som föreningen ställt
- partierna redovisar att man skrivit och vad man skrivit i sitt partiprogram för kommunen om naturvård, friluftsliv och bevarandet i övrigt av miljön och vad man vill bidra med för att nå miljökvalitetsmålen
- kunskapen på vissa områden, t.ex. om ekosystemtjänster samt hur man kan ta tillvara dessa tjänster i planeringen verkar obefintlig
- några partier har, utifrån lämnade svar, ett större engagemang och en tydlig ambition och ”sticker därför ut” när det gäller att bygga det långsiktigt hållbara samhället.

Nedan redovisas partierna svar, direkt i anslutning till respektive fråga.

Naturskyddsföreningen kommer att följa upp partiprogrammen vad gäller lämnade svar på denna enkät. Föreningen avstår här från att i övrigt kommentera de enskilda svaren. Det görs bäst i direkt dialog med de olika partierna. Nya moderaterna har tagit initiativ till och planerar ett sådant möte med Naturskyddsföreningen.

Styrelsen för Naturskyddsföreningen i Upplands-Bro

*Per-Ola Björn
Michael Åkerberg*

*Linda Irebrand
Lars Franzén*

Carin Enfors

Fråga 1: Finns något skrivet i ert partiprogram för kommunen om naturvård, friluftsliv och bevarandet i övrigt av miljön och vad vill ni bidra med för att nå miljö kvalitetsmålen?		
Fråga 2: Om svaret är ja så redovisa vad som anges i ert partiprogram.		
Parti	Fråga 1	Fråga 2
Nya moderaterna	Ja	Vår ambition är att Upplands-Bro ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt. Vi ska vara en kommun med grön profil samt följa miljöplan som antogs 2010-10-21 (gälla 2010-2030) med regelbundna uppföljningar och förbättringar. Kultur och Fritidsplanen 2011-2014 gäller och är också vägledande. Upplands-Bro kommun har en stor konkurrensfördel med Mälarens stränder, öar, jordbrukslandskapet och skogarna Dessa är viktigt att sköta och tillgängliggöra dem för medborgarna i den mån det går att kombinera med ett aktivt jordbruk och markägarens intentioner. RUFSS 2010 och kommunens ÖP är också vägledande.
Folkpartiet	Ja	Folkpartiets program och förslag för Upplands-Bro stödjer samtliga länets prioriterade miljömål. Utbyggnad av bostäder och arbetsplatser i kommunens två tätorter, med god kollektivtrafik, stödjer målen om God bebyggd miljö, Begränsad klimatpåverkan och Frisk luft. Bebyggelse och gröna värden är intimt förknippade. På samma sätt hänger våra tätorter och landsbygd samman. Utvecklingen av den storstadsnära landsbygden, som behandlas i fp:s landsbygdsprogram, stödjer även målen Giftfri miljö, Ingen övergödning och ett Rikt växt- och djurliv. Det stödjer även målen Levande skogar och Ett rikt jordbrukslandskap.
Centerpartiet	Ja	Centerpartiet vill att <ul style="list-style-type: none"> • jordtäkt och skogsfällning på s.k. exploateringsområden inte bör förekomma förrän omedelbart innan bebyggelse ska ske • kommunen ska arbeta för en långsiktigt hållbar energianvändning • kommunala taxor och avgifter utformas så att de premierar resurshushållning • avfallshantering ska baseras på återanvändning och återvinning • till nyproducerade bostäder bör eftersträvas förnyelsebara energikällor. Där så är lämpligt bör bostäderna fjärrvärmeförsörjas • vid nybyggnation och förtätning ska nära grönområden bevaras • Kommunen ska kontinuerligt informera om kommunens miljöpolicy. (Ex sortering, återvinning) • ekoturism möjliggörs i Upplands Bro. Detta görs genom ett aktivt samarbete mellan politiker och tjänstemän, näringsliv och invånare.

Kristdemokraterna	Ja	Förvaltarens tanken är den bärande ideologiska grundstenen för att nå visionen om trygga uppväxtvillkor för barn och unga. Kommunen har en särskild nyckelroll i arbetet att bygga ett samhälle där skadlig miljöpåverkan minimeras, energin är förnyelsebar, trafiksystemen hållbara, bostadsmiljöer sunda och där naturresurser tas tillvara i ett kretsloppstänkande. Insatserna måste tydligt gå mot en klar inriktning för användande av resurssnåla produkter och processer.
Socialdemokraterna	Ja	Varje kommun del ska ges möjlighet att utvecklas positivt utifrån sina egna förutsättningar och därmed främja inflyttning av både enskilda medborgare och nya företag. Vi socialdemokrater vill se en fortsatt stark tillväxt i Upplands-Bro och utbyggnaden ska ske på ett socialt, miljömässigt och kommunalekonomiskt hållbart sätt. Kommunen ska fortsätta ha en "grön profil" med jordbrukslandskap och skogsområden. Vi ska säkerställa natur- och grönområden både i närmiljön och i form av större naturområden. Tillväxt och utbyggnad i Upplands-Bro ska ske på ett socialt, miljömässigt och kommunalekonomiskt hållbart sätt. Vi vill stärka upp och fokusera på miljöfrågorna genom att t.ex. stärka dagens Miljöstrategigrupp eller genom ett Ekologiutskott under Kommunstyrelsen med uppdrag att fokusera på miljöfrågor för ett miljövänligare samhälle samt för att matcha tillväxt- samt utbyggnadsinriktningar som drivs fram under Kommunstyrelsen.
Miljöpartiet	Ja	Saxat ur partiprogrammet: <ul style="list-style-type: none"> · att varje bostadsområde i kommunen ska ha närhet till en skog · i samband med nyexploatering av Rankhusområdet att skogspartier bevaras · strandskyddet ska värnas · att det skapas ett kommunalt naturreservat kring området Lillsjön-Örnäs sjön · skydda odlingsjordar och betesmarker <p>Miljöpartiet har under många års tid drivit på för att kommunen skulle anta en Miljöplan. Detta lyckades till sist. Nu finns även 2 tjänstemän som har till uppgift att driva på arbetet. Det är bra men Miljöpartiet anser att det finns en hel del att göra för att sätta kraft bakom det som anges i miljöplanen. I vissa delar bör planen även revideras.</p>
Vänsterpartiet	Ja	Dags för klimaträttvisa <ul style="list-style-type: none"> - Kommunen ska vara ett föredöme i miljöanpassning · Lokalt producerad och tillagad mat i kommunens kök · Bevara grönområden – Slå vakt om strandskyddet · Kommunen ska ha en miljösamordnare <p>Vänsterpartiet arbetar för att Upplands Bro utvecklas till en hållbar kommun ur miljösynpunkt. All verksamhet ska bedrivas utifrån ett miljöperspektiv som också ska vara hållbart ekonomiskt och socialt. Största miljöhänsyn ska tas vid all samhällsplanering, vilket även innefattar de anställdas arbetsmiljö. Den fysiska som den psykosociala arbetsmiljön är också en viktig miljöfråga. De fyra kretsloppsprinciperna – vårda jordskorpan, undvik onaturliga ämnen, bevara växter och djur, sluta slösa – är</p>

		<p>grundläggande för vår politik. Vi vill kunna överlämna ett samhälle till nästa generation där de flesta miljöproblemen är lösta.</p> <p>Det övergripande målet är ren luften och rent vattnet. T.ex. ska kommunens fordonspark successivt ersättas med miljöanpassade fordon.</p> <p>Människor, djur och växter ska ha gott om plats att trivas. Grönområden som Rankhusskogen är nödvändiga. De områden vi har måste bevaras som ”lungor i samhällskroppen”. Det är viktigt att alla har nära till natur och anlagda parker. Strandskyddet bör förstärkas så att resursstarka intressen inte ska kunna köpa ut vanliga kommuninvånare från kommunens stränder.</p> <p>Lokalt producerad och tillverkad mat i kommunens skolor och äldreboenden är ett sätt att leva mer miljöanpassat. Vi kan då slippa att våra livsmedel transporteras långa och onödiga sträckor med lastbilar.</p> <p>Med utbildning, information och dialog går det att göra alla kommuninvånare delaktiga i miljöbesluten, vilket är en förutsättning för en hållbar utveckling.</p> <p>Vänsterpartiet anser att kommunen bör anställa en person för att samordna, driva på och bevaka att kommunens beslut verkligen har en miljökonsekvensanalys.</p>
Sverigedemokraterna	?	Inget svar

Skydd av värdefull natur för friluftslivet och för den biologiska mångfalden.

I den av kommunen antagna översiktsplanen listas några områden som föreslås bli naturreservat. Det handlar bl.a. om området kring Lillsjön/Örnässjön och området vid Tibbleviken/Tibble strandängar.

Fråga 3: Hur ser ditt parti på behovet av skydd för dessa områden under kommande mandatperiod? Finns något skrivet i ert partiprogram som syftar till att dessa områden ska bevaras som naturreservat?

Parti	Fråga 3
Nya moderaterna	I dagsläget har vi åtta naturreservat. Det är ganska mycket för en kommun med 25 000 medborgare, det beror på att Upplands-Bro är en stor kommun med höga naturvärden. De två som ni frågar om är Lillsjön/Örnäs och Tibbleviken/Tibble-strandängar dessa områden är <i>naturreservatsförslag</i> som står beskrivna i ÖP. Båda platserna uppfyller idag betydande rekreativvärden för våra kommuninvånare i form av naturupplevelser, friskvård, sport, fiske, jakt mm. Hänsyn ska också tas till markägarnas vilja och också de stora värden för den biologiska mångfalden som kan finnas. Kommunens tjänstemän arbetar för tillfället aktivt med eventuellt bildande av Naturreservatet runt Lillsjön/Örnäs och arbetet har kommit ganska långt men inga beslut är tagna.
Folkpartiet	Planläggning för området Lillsjön/Örnässjön som pågår för närvarande. Vi anser att det är viktigt att hitta tydliga gränsdragningar mellan område som ska bli naturreservat och övriga områden. Vårt partiprogram behandlar dessa frågor. Arbeta pågår för att kraftigt kunna utöka Broängarnas naturreservat. Viktigt länsstyrelsen prioriterar sitt åtagande att bilda naturreservat vid Rösaring.
Centerpartiet	Centerpartiet i Upplands bro verkar för att dessa områden ska bevaras som naturreservat. Det är enda möjligheten att förhindra en exploatering vad gäller området Örnäs-Lillsjön.
Kristdemokraterna	Kristdemokraterna säger ja till naturreservatsbildningar där dessa båda områden är bra exempel på värdefull natur för friluftslivet.
Socialdemokraterna	Ja, Inrätta naturreservat vid Örnässjön/Lillsjön. Projektera nästa etapp av Lillsjöpromenaden. Utveckla rekreativ- och friluftsområden, parker och badplatser där barn ungdomar och vuxna kan mötas. Öka tillgängligheten till våra naturområden.
Miljöpartiet	Ja. Det är mycket viktigt att bevara dessa naturområden. Ja. Det finns i partiprogrammet. Bland annat. Miljöpartiet lämnade en motion till Kommunfullmäktige 2005-10-20 (det är 9 år sedan!) just om inrättandet av ett naturreservat kring Lillsjön-Örnässjön. Vi ser med andra ord hela ärendet som i princip skapat av oss (i alla fall politiskt)
Vänsterpartiet	En principiellt viktig fråga som vi håller på att arbeta med i samband med uppdateringen av det lokala partiprogrammet. Principiellt är Vänsterpartiet i Upplands-Bro inte bara för dessa planer utan vill också ha en utökning av desamma. Varför inte t ex även involvera det intressanta rekreativområdet öster om Håbo-Tibble
Sverigedemokraterna	Inget svar

Skydd av stränderna (strandskyddet)	
<p>Stränderna är skyddade av två skäl, dels för allmänhetens friluftsliv, dels för att bevara goda livsmiljöer för växter och djur. Upplands-Bro kommuns kvaliteter anses av många vara just tillgången till sjönära natur inpå tätorterna. Samtidigt finns intresse från exploitörer att få bygga sjönära och gärna inom strandskydd.</p> <p>Fråga 4: Kommer ditt parti att försvara strandskyddet i samband med prövning av planer och bygglov?</p>	
Parti	Fråga 4
Nya moderaterna	Självklart försvarar vi strandskyddet. När det gäller att tillgängliggöra stränderna för allmänheten kan det ibland vara lämpligt med en varsam exploatering i strandnära lägen som kan öka tillgängligheten för allmänheten till den direkta vattenkontakten. Vi värnar också äganderätten och markägarens rättigheter till sin mark, det måste alltid vägas av mot allmänhetens behov av tillgång till själva stränderna och den biologiska mångfalden. Upplands-Bro kommun har 27 mil Mälarstränder och vår vilja är att detta ska få bli en synlig och tillgänglig fördel för alla medborgare i Upplands-Bro.
Folkpartiet	Lagstiftningen om strandskydd är mycket tydlig och detaljerad. Frågan är därför lite märkligt ställd. I vissa fall kan det vara så att tillgängligheten till stränder förbättras med bebyggelse i strandnära område. Viktigt att skilja på att bygga på stranden och nära densamma. Vi verkar för en bedömning från fall till fall beroende på vad som bäst gagnar såväl miljön som kommunens utveckling.
Centerpartiet	Ja
Kristdemokraterna	Strandskyddet är viktigt att bevara av just de skäl som ställs i frågan. Av vår kommuns 25 mil stränder kommer därför endast en liten del att vara föremål för prövning i samband med bebyggelse.
Socialdemokraterna	Ja, Vi slår vakt om strandskyddet så att allmänhetens tillgång till stränderna tryggas och växt- och djurlivet skyddas.
Miljöpartiet	Miljöpartiet håller med om ovanstående beskrivning. Vi försvarar i princip alltid strandskyddet. Dispenser till exempel i bygglovsansökningar ska användas synnerligen sparsamt och de sjönära miljöerna ska ges verkligt stort värde då de viktas mot andra intressen. Ta till exempel ett aktuellt ärende i Samhällsbyggnadsutskottet i april i år. Där fanns en begäran att göra ett planprogram för att kunna bygga ett villaområde vid Lennartsnäs. Miljöpartiet yrkade avslag och här är vår reservation. (Anm. Finns i komplett svar på Naturskyddsföreningens hemsida)
Vänsterpartiet	Strandskyddet är i dag medvetet försvagat dels genom undantag från strandskyddet t ex vid Lillsjön, men främst för att det utökade strandskyddet är borttaget vid flera strandresor än vad som kan vara motiverbart. I det partiprogram som vi fn omarbetar och som skall vara klart i slutet av augusti kommer det att komma ett krav på att strandskyddet och det utökade strandskyddet, endast undantagsvis skall få frångås och då främst för att ersätta uttjänta bryggor, omklädningsrum, klubbstugor, o dy. Här ingår naturligtvis att kommunen skall begära att de beslut om undantag som länsstyrelsen redan har godkänt skall rivas upp utefter vad som finns att rädda
Sverigedemokraterna	Inget svar

Ta vara på landskapets s.k. ekosystemtjänster i planeringen

Naturskyddsföreningen i Upplands-Bro bereds möjligheter att lämna synpunkter på kommunens remisser i planfrågor. Bl.a. har föreningen yttrat sig över förslaget till detaljplaner för industriområdena på Viby 19:1 m.fl. och Örnäs 1:1. Föreningen konstaterade att planförslaget tog i princip inga hänsyn till landskapets värden och påpekade i sina yttranden att det är som om landskapet inte existerar annat än som en yta att exploatera. Föreningen visade på möjliga vägar för att skapa betydande miljöförbättringar för de människor, som ska verka i området. Nu har ett mycket stort hygge tagits upp och i princip all träd- och buskvegetation är borta. Föreningen anser att denna oförmåga att ta till vara landskapets värden (ekosystemtjänster) som en del i planeringen skapar trista områden som för tankarna till miljonprogramplaneringen på 60-70-talen och bidrar inte till ambitionen om en grön kommun.

Fråga 5: Anser ditt parti att kommunen gjort en bra planering i detta område?

Parti	Fråga 5
Nya moderaterna	Många i kommunen blev förvånade över hur fort avverkningen skedde och att all skog avverkades samtidigt. Det är dock ett beslut som markägarna själva har valt och genomfört. De har följt gällande detaljplan, utredningar, och MKB och inte gjort sig skyldiga till något brott, vilket är mycket viktigt för oss. I planeringen ingår inte takten på avverkningen. Vi har fått in synpunkter från många som tycker illa om den snabba avverkningen men också från de som tycket att det är bra att den äntligen händer något i området som leder till fler jobb. Vi utgår från att det var nödvändigt att avverka all skog för att flera företag ska in, tar det dock lång tid är det synd att området har avverkats så snabbt men vi har inga lagliga möjligheter att stoppa detta.
Folkpartiet	Vi vill att du ska kunna både bo, leva och arbeta i kommunen. För detta krävs att det finns verksamhetsområden där det finns arbetsplatser så att vi inte bara är en pendlarkommun. Det är viktigt såväl för att skapa ett hållbart samhälle som för att öka attraktiviteten för samhället att du även kan jobba där du bor. Minskad pendling är också bra ur miljöhänseende. Vi har i vårt partiprogram att vi vill ha attraktiva såväl centra som industri- och handelsområden. I det ligger även att bevara växtlighet när det är möjligt. Erfarenheterna av planeringen av nämnda områden är att vi i kommande planer, såväl för bostäder som arbetsplatser, måste uppmärksamma hur flexibilitet och god planberedskap kan förenas med att säkerställa viktiga värden, som t ex har betydelse för olika ekosystemtjänster.
Centerpartiet	Hur den kommande planeringen av området kommer att bli är inte helt klart. Hur bra det kommer att fungera beror i stor utsträckning på vilka företag som kommer att etablera sig där.
Kristdemokraterna	Nej.

Socialdemokraterna	Socialdemokraterna har varit med och fattat beslut om ovan nämnda detaljplaner. Olika intressen ställs mot varandra och det är alltid en avvägningsfråga. Just i detta område har vi varit positiva till etablering. Vi kan dock konstatera att marklovet att kalhugga direkt, inte var vår vilja.
Miljöpartiet	Nej. Argumentet med arbetstillfällen är tungt – men nej (vi tror att miljömässigt ”bättre” arbetstillfällen går att finna)! Vi beklagar denna utveckling ur flera synvinklar. I samband med behandlingen den 12:e februari i år av ovanstående ärende lämnade Miljöpartiet en protokollsanteckning – som klistras in här: (Anm.: Finns i det kompletta svaret som finns på Naturskyddsföreningens hemsida). Efter detta ärende kände vi: inte ett enda till område av den här karaktären. Nu gällde det att sätta ner klackarna direkt. Det dröjde inte så länge. På samhällsbyggnadsutskottets sammanträde i april i år var det färdigt igen. Denna gång gällde det Kärrängen och Klöv, (del av Bro Önsta) bortom Bro. Så här ser Miljöpartiets reservationstext ut: se länken i Miljöpartiets svar på Naturskyddsföreningens hemsida)
Vänsterpartiet	Nej
Sverigedemokraterna	Inget svar

Förskolan och skolan

För att bygga det hållbara samhället och nå miljökvalitetsmålen till nästa generation har förskolan och skolan en mycket viktig roll. I många kommuner finns naturskolor som fungerar som ett effektivt stöd i undervisningen. Möjligheten att använda den tätortsnära naturen i undervisningen och att flytta ut klassrummet till naturen bidrar till ökad förståelse för sammanhangen och för det fysiska och psykiska välbefinnandet/hälsan.

En annan viktig fråga är vad vi äter. Köttproduktionen har ökat oroväckande i framför allt västvärlden, vilket får stora negativa konsekvenser för miljön och klimatet. Vilka signaler ger vi till våra barn?

Inomhusmiljön i kommunens förskolor och skolor vad gäller giftiga material i väggar, golv, möbler, leksaker etcetera är en annan aktuell fråga?

Fråga 6: Vilket intresse har ditt parti av att driva på att vi får en ”naturskola” i kommunen för våra skolor?

Fråga 7: Vad anser ditt parti om vegetarisk kost minst en dag/vecka i förskolan/skolan?

Fråga 8: Hur ser ditt parti på förekomst av giftiga material i förskolan och skolan? Vilka åtgärder vill ditt parti vidta för att förbättra situationen?

Parti	Fråga 6	Fråga 7	Fråga 8
Nya moderaterna	En säker och giftfri miljö är en självklarhet. Vi välkomnar valfrihet, vilket då givetvis inkluderar en s.k. miljöskola och dess entreprenörer. Vi har haft liknande verksamheter i kommunen såsom Ur och Skur. Vi välkomnar självklart både förskolor, skolor och högre utbildningar som värnar och ökar kunskapen om naturen. Det är en nödvändig kunskap för framtiden och glädjande ligger Sverige långt framme i miljöteknik inom industrin.	Förskolan/skolan ska servera god och näringsrik mat helst närodlad och ekologisk. (se kostutredningen i kommunen) Målet är min 50 % ekologisk mat i skolorna senast 2020. Det finns en utvecklings projekt med en eventuell utbildning inom miljö/-kretslopp på gymnasienivå. Hänvisar åter till valfriheten. Vi Moderater tycker att föräldrarna och personalen som arbetar i skolan är de som bäst kan avgöra vad våra barn och elever skall äta. Det finns vegetarisk kost som val/alternativ i skolorna varje dag men det ska inte vara påtvingat utan som ett självklart alternativ.	Det är helt oacceptabelt med gifter i vår närmiljö. Dessa ska bort. Den lagstiftningen såsom finns t.ex. arbetsmiljölagstiftning inom området ska självklart följas.

Folkpartiet	Våra skolor och förskolor arbetar med att bli certifierade med grön flagg. En naturskola kan vara ett viktigt komplement för våra skolor när det gäller att öka möjligheten att använda naturen i undervisningen.	Bra, vi har motionerat om detta. http://www.upplands-bro.se/download/18.45cbfa39140df0c291a11a5/1378381256620/protokoll+130828.pdf	Material som genom sin giftighet är farliga ska naturligtvis inte förekomma i vare sig förskola eller skola. Viktigt att det finns kunskap som följer utvecklingen i denna fråga och att kommunen ingriper om det visar sig att det finns material som inte lämpliga att ha i skolmiljöer för att det visat sig riskera att ge skador p.g.a. att de är giftiga.
Centerpartiet	Centerpartiet vill att kommunen satsar på undervisning för barn och unga i natur- och miljöfrågor	Bra förslag.	Vid upphandling av material till förskola och skola ska miljökrav ställas. Miljökraven ska bygga på Miljöstyrningsrådets kriterier för miljömässig upphandling och tillämpas utifrån vad som kan anses vara proportionerligt, rationellt och uppföljningsbart i Upplands Bro.
Kristdemokraterna	Alla skolor och förskolor ska verka för medvetenhet om bra mat och giftfria material. En naturskola som kan bidra till det arbetet är bra.	Den frågan hör hemma i fråga nr 6 och bör inte avgöras av politiker utan av verksamheterna enligt de planer man tar i bruk. Det handlar om när och hur!	Den frågan hör hemma i fråga nr 6 och bör inte avgöras av politiker utan av verksamheterna enligt de planer man tar i bruk. Det handlar om när och hur!
Socialdemokraterna	Vi är positiva till alternativa profiler och inriktningar med hög kvalitet. Det finns skolor idag som arbetar med naturen och fler av kommunens förskolor och skolor har Grön Flagg Certifierats, det är positivt t.ex.: <i>"Bergaskolan där de har naturskola för barn i förskoleklass till och med år 2 Syftet med naturskolan är att skapa intresse för friluftsliv samt lära barnen om naturen och allemansrätten. Aktiviteter som vi har är t.ex. mete, matlagning över öppen eld, hitta Vilse, skridskor med iskunskap samt plocka och tillaga svamp, bär och växter."</i>	Vi tycker att det är bra – Det har under många år serverats vegetariska alternativ i skolorna i Upplands-Bro kommun. Dock inte på förskolorna. Där emot arbetade vi aktivt under föregående mandatperioder med folkhälsoprojekt där maten var ett fokus. Vi valde bort onyttigheter till förmån för frukt och grönsaker. Införde salladsbufféer i skolorna. Prioriterade lokalt lagad mat på skolor, förskolor och äldreboende (där det var möjligt och vid nybyggnation) Maten som serveras på våra förskolor, skolor och på våra äldreboenden ska vara klimatsmart och lagas lokalt. Lokalt lagad mat på förskolor och skolor. Planera för källsortering av avfall	I Upplands-Bro kommun vi vill lägga en plan och åtgärdsprogram för en giftfri förskola och skola. Det handlar om att arbeta strategiskt och långsiktigt. Socialdemokraterna säger: Vi vill genomföra ett flertal åtgärder i Sverige och EU för att våra barn ska få växa upp i en hälsosam miljö utan farliga kemikalier och hormonstörande ämnen. Barn ska i sin vardag leka och lära i en giftfri förskola och skola. 1. Hårdare krav på barnens mat. 2. Miljömålsmiljard för giftfri förskola och skola. 3. Upphandla giftfria förskolor och skolor. 4. Förbjud bisfenol A i EU.

			<p>5. Tuffare regler i EU mot hormonstörande ämnen.</p> <p>6. Inför en kemikalieskatt</p>
Miljöpartiet	<p>Miljöpartiet anser att naturskola är ett utmärkt exempel på den pedagogik för förståelse och motivation, som förskolan och skolan har så mycket att vinna på. Självklart vill vi arbeta för denna sorts pedagogik.</p>	<p>Ja. Köttkonsumtionen måste minska.</p> <p>Självklart har förskolan/skolan här ett stort ansvar att vänja barnen vid goda vegetariska alternativ. Skolan bör också arbeta mycket med matfrågan även i undervisningen. Hur "görs" mat? Vilka resurser "kostar" olika sorters mat, vad är skillnaden mellan industriell mat och ekologisk mat och så vidare. De kostchefer i kommuner som kommit längst i den här utvecklingen, menar att det är mera framkomligt (större acceptans hos personal och föräldrar) att inte utse en särskild veckodag som vegetarisk utan hellre generellt minska köttinslagen, till exempel genom att bara servera ekologiskt kött (som är dyrt). Så: självklart ja till mer vegetarisk kost och köttminskning men vi kanske inte måste bestämma sättet att implementera köttminskningen på.</p> <p>För att laga god, bra och inte alltför miljöbelastande mat måste vi i det här sammanhanget också peka på vikten av att laga maten lokalt. Många kök i kommunen måste byggas om och cook-chill-metoden i centralköken fasas ut. Det är också viktigt att stävja matsvinnet.</p>	<p>Miljöpartiet vill inventera och sanera! Vi lämnade en motion i frågan till kommunfullmäktige: "ge barnen en giftfri vardag" och vi föreslog en rad åtgärder samt att sanerade skolor/förskolor skulle miljödiplomerats. I december 2013, då motionen behandlades, hänvisade den politiska majoriteten till kommunens arbete med Grön Flagga - Ett verkligt "God dag Yxskaff" - svar som visar att de varken förstått eller bryr sig. Håll Sverige rent Grön flagga arbetar inte alls med gifter i inomhus – och lekmiljöerna.</p>
Vänsterpartiet	<p>Frågan har inte diskuterats formellt hos oss i Upplands-Bro men principen att öka miljöförståelsen i alla led ser vi som mycket viktig och skolan är här en avgörande faktor. Svaret är ja.</p>	<p>Vi stödjer naturligtvis det centrala beslut som finns i Vänsterpartiet om att verka för vegetarisk kost en dag/vecka i våra skolor och förskolor.</p>	<p>Vi vill införa förbud mot Bisfenol A, farliga bromerade flamskyddsmedel, azofärgämnen och hormonstörande ämnen i produkter som riktar sig till barn. Vänsterpartiet vill även kraftigt öka anslagen till satsningen Giftfri Vardag för att stärka</p>

			arbetet med att begränsa kemikaliers påverkan på hälsa och miljö. Lokalt vill vi verka för att våra skolor och förskolor saneras från farliga leksaker och att man går igenom miljön där för att se till att inga farliga ämnen finns i våra barns dagliga omgivning. I övrigt, se vår motion 2013/14: MJ299, punkter 2.12, och 2.13
Sverigedemokraterna	Inget svar	Inget svar	Inget svar